ਕਣਕ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਸੁਝਾਅ

ਲਕ੍ਸ਼ਮੀ ਸੀਡ੍ਸ

ਕ੍ਰਾਂਤੀ

ਐਲ.ਐਸ.ਡਬਲਿਊ. 2122

ਕੇਸਰ

LUXMI SEEDS
लक्ष्मी सीड्स
ਦੋ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ
ਰਿਸਰਚ ਕਣਕ ਬੀਜ਼
ਕੇਸਰ
AN ISO 9001:2008 CERTIFIED CO.
लक्ष्मी सीड्स का वादा
पैदावार सबसे ज्यादा
लक्ष्मी सीड्स
केसर
गेहूँ
Produced, Packed & Marketed By
LUXMI SEEDS CORPORATION

ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਤਿਆਰੀ

ਕਣਕ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਧੀਆ ਝਾੜ ਲਈ, ਰੇਤਲੀ-ਦੋਮਟ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਚੀਕਣੀ-ਦੋਮਟ ਮਿੱਟੀ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਧੀਆ ਨਿਕਾਸ ਵਾਲੀ ਪੱਧਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਖੇਤ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਕਿਸਮ

ਜੇਕਰ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਣਕ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਧੀਆ ਝਾੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੇਤਲੀ-ਦੋਮਟ ਮਿੱਟੀ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖੇਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਡੂੰਘਾ ਵਾਹਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਰਭੁਰਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਵਾਇਤੀ ਹਲ, ਕਲਟੀਵੇਟਰ ਜਾਂ ਰੋਟਾਵੇਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ 2-3 ਵਾਰ ਹਲਕਾ ਵਾਹਣ ਕਰੋ। ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਵਾਹਣ ਸਮੇਂ ਖੇਤ ਨੂੰ ਪੱਧਰਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੰਚਾਈ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਆਵੇ। ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਣੀ (ਪਲੇਵਾ) ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਨਮੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਢੁਕਵੇਂ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਫਸਲ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਕਰੋ।

ਬਿਜਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਤਰੀਕਾ

ਬਿਜਾਈ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ 5 ਤੋਂ 25 ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ 10 ਤੋਂ 20 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਦਾ ਹੈ।

ਬਿਜਾਈ ਸਮੇਂ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ 20 ਤੋਂ 25 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਬਿਜਾਈ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਉਪਚਾਰ/ਬੀਜ ਦਾ ਉਪਚਾਰ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਿਆਰੀ (smut) ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਬਿਜਾਈ ਸਮੇਂ ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨਕੋਜ਼ੇਬ (WP) ਨਾਲ 2 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਬੀਜ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਬੀਜਾਂ ਦੇ ਉੱਗਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਕਣਕ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਲ ਬੰਟ ਅਤੇ ਜੜ੍ਹ ਗਲਣ (root rot) ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ, ਬੀਜਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਬੋਕਸਿਨ (37.5%) + ਥੀਰਮ (37.5% WS) ਨਾਲ 2 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਬੀਜ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਸੋਧੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਈਅਰ ਕੌਂਕਲ (ear cockle) ਅਤੇ ਟੁੰਡੂ (Tundu) ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਕਣਕ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਬੀਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ

ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਬਿਜਾਈ ਲਈ 35-40 ਕਿਲੋ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਬਿਜਾਈ ਲਈ, 40-45 ਕਿਲੋ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

ਸਿੰਚਾਈ

ਕਣਕ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 5 ਤੋਂ 6 ਵਾਰ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ 25 ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਜੜ੍ਹਾਂ (ਕਰਾਊਨ ਰੂਟਸ) ਬਣਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ: ਸਾਡੀ ਖੋਜ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਣਕ ਦੀ 'ਕੇਸਰ' ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਵਾਰ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ 25 ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ
ਦੂਜਾ ਪਾਣੀ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ 75 ਤੋਂ 80 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਲਗਾਓ।

ਰੂੜੀ/ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ

ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਸ਼ਕਤੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਫਸਲੀ ਚੱਕਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 50 ਕੁਇੰਟਲ ਰੂੜੀ ਦੀ ਖਾਦ (ਗੋਹੇ ਦੀ ਖਾਦ) ਪਾਓ। ਬਿਜਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ 33 ਕਿਲੋ ਯੂਰੀਆ, 62.5 ਕਿਲੋ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. (SSP), 22 ਕਿਲੋ ਡੀ.ਏ.ਪੀ. (DAP) ਅਤੇ 24 ਕਿਲੋ ਯੂਰੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਖੜ੍ਹੀ ਫਸਲ ਵਿੱਚ ਖਾਦ ਪਾਉਣ ਵੇਲੇ, ਭਾਰੀ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੀ ਮਿੱਟੀ ਲਈ ਪਹਿਲੇ ਪਾਣੀ ਸਮੇਂ 33 ਕਿਲੋ ਯੂਰੀਆ ਅਤੇ ਹਲਕੀ ਮਿੱਟੀ ਲਈ ਦੂਜੇ ਪਾਣੀ ਸਮੇਂ 18.5 ਕਿਲੋ ਯੂਰੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਖੜ੍ਹੀ ਫਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਕ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਲੱਛਣ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ 150 ਤੋਂ 175 ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੁਲੇ ਹੋਏ 2-3 ਕਿਲੋ ਜ਼ਿੰਕ ਸਲਫੇਟ (ਵਪਾਰਕ ਦਰਜੇ ਵਾਲੇ) ਅਤੇ 1,250 ਗ੍ਰਾਮ ਬੁਝੇ ਹੋਏ ਚੂਨੇ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ।

ਨਦੀਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਗੋਡੀ/ਨਦੀਨ ਕੱਢਣਾ

ਕਣਕ ਵਿੱਚ ਚੌੜੇ ਪੱਤੇ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਤੰਗ ਪੱਤੇ ਵਾਲੇ ਨਦੀਨਾਂ ਦੀ ਰਸਾਇਣਕ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ।

ਫਸਲ ਦੀ ਕਟਾਈ

ਫਸਲ ਦੀ ਕਟਾਈ ਉਦੋਂ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਸਿੱਟੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਕ ਜਾਣ ਅਤੇ ਦਾਣੇ ਸਖ਼ਤ ਹੋ ਜਾਣ।

ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ, ਕੰਬਾਈਨ ਹਾਰਵੈਸਟਰ ਨਾਲ ਕਟਾਈ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਟਿੱਪਣੀ

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਲਾਹ ਸਾਡੇ ਤਜਰਬੇ, ਖੇਤਰੀ ਪਰੀਖਣਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਜਰਬਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਲਵਾਯੂ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਰਗੇ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬੀਜ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਕੀ ਕਾਰਕ ਸਾਡੇ ਵੱਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਡੇ ਸਾਥੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਹੈ।